

Rasmus Schou Schöneberg, 17 år. Emo

Type:

Jeg har været emo i cirka et år. Jeg var træt af at ligne alle de andre, og emo passer godt til den fase af livet, jeg er i. Emo handler mere om personlighed end om tøj.

Udseende:

Jeg har et par standard Converse-sko på, med Kurt Cobains autograf. Det er rigtig neat (lækkert, red.). Og så har jeg en T-shirt med et heavy-metal-agtigt motiv på. Mit hår er sort og halvlangt, så noget af det falder ned over ansigtet. Jeg har snakebite, altså to piercinger i underlæben. Det er meget stereotypet i emo.

Fordomme:

Der er en fordom om, at vi cutter (at skære i sig selv, red.). Det er også rigtigt i nogle tilfælde, men det gør jeg altså ikke. På gaden får man mange sjove kommentarer: "Hvad er det for én, mor?" er der nogle børn, der spørger.

Foto: Asbjørn Sand
assa@fyens.dk

Kim Pedersen, 15 år. Gangsta/hiphop

Type:

Jeg har kørt gangsta-stilen med streetwear, siden dengang jeg fik lov til at gå i modetøj. 11-12 år, tror jeg, at jeg var. Jeg hører jo meget rap og ser lidt op til rappere. Så er det fedt at have den samme tøjstil som dem.

Udseende:

Jeg har New Ever-kasket på, en Bulrot-trøje, hængerøvsbukser og New York-sko. T-shirt fra Ecko. Det er, fordi jeg er stor fan af 50 Cent, og han går meget i det mærke. Så har jeg en tyk sølvkæde på, sølvringe og et ur. Jeg har altid godt kunnet lide at gå med smykker.

Fordomme:

Folk tror tit, at jeg er en ballademager, når de møder mig første gang. Men så finder de ud af, at jeg faktisk er en flink fyr.

Daniel Stendahl, 16 år. Popdreng

Type:

Jeg blev popdreng, da jeg blev konfirmeret. Inden da købte mor eller far tøj.

Udseende:

Min T-shirt er købt over nettet. Den er lidt mere nedringet, det gør den ekstra fed. Det er Adrian Hammond. Det skal være en mærkevare, man køber bare ikke en T-shirt i Bilka til en halvtredser. Mine jeans er lidt baggy, uden hængerøv. Lige nu har jeg G-star på, men ellers Gabba eller nogle fine Armani-bukser. Dynevesten er fed, fordi man så kan se Adrian Hammond-armbåndet og Police-uret, der fuldender stilen.

Jeg glatter mit hår med et glattejern. Så er det nemmere at sætte, og så bruger jeg to slags voks i håret. Jeg går i solarium en gang om ugen. Hvis der er en stor fest, så kan man lige tage to gange i den uge.

Fordomme:

De andre siger, at jeg er pop. Men der er konfirmand-pop, og så er der det, jeg kalder god stil. Jeg har god stil.

Du kan være, hvad du vil

● Et samfund uden traditioner, et enormt medieudbud og et evigt fokus på det frie valg skaber en bred palet af ungdomskulturer. Men frihed til at vælge betyder også, at man har pligt til at gøre det, og det valg har nogle konsekvenser

Når klokken ringer, og eleverne fra 9. klasse drysser ind i klasseværelset, har de mindst to kasketter på. De er skoleelever, men de er også popdreng, flippere, hiphoppere og emoer.

Folkeskolens ældste viser, hvem de er, og hvor de hører til med deres udseende. - Den individuelle rolle er blevet meget vigtigere i dag, end den var tidligere, siger Jens Berthelsen, ph.d. i psykologi ved Københavns Universitet.

Særligt teenagedrengene har noget at bevise.

- Pigerne finder i højere grad identi-

tet i de sociale relationer, hvor teenagedrengene skal markere sig individuelt, siger Jens Bertelsen og fortsætter:

- Man skal i højere grad være noget som dreng.

Hormonerne bruser rundt

Behovet for at udtrykke sig opstår af samme årsag som bumser, bryster og kønsbehåring:

Når hormonerne begynder at bruse gennem kroppen, opstår også behovet for at definere sig selv i forhold til andre.

- I puberteten er det ydre meget vigtigt. Samtidig med, at man har store vanskeligheder med det indre, forsøger man at lave det ydre om, så det passer til det indre, siger Jens Berthelsen.

Sig selv-samfundet

De unge har væsentligt flere kulturer at orientere sig mod i dag end nogensinde før.

Signe Ravn, sociolog og ph.d.-stude-

rende, Center for Rusmiddelforskning ved Aarhus Universitet, siger:

- Der er en større bevidsthed om forskellige kulturer i dag, fordi de unge hører om flere forskellige ting. Internettet, musik og medier i det hele taget åbner for flere indtryk. Dermed er de unge heller ikke så bundet af, at det, de vælger, findes i deres lokalområde.

Når de kulturelle roller betyder mere i dag, er det også, fordi de unges plads i samfundet ikke ligger fast.

- Vi lever i et post-traditionelt samfund, hvor det i langt højere grad end tidligere er op til den enkelte at skabe sin egen identitet, siger Signe Ravn.

Jens Berthelsen ser de kulturelle roller som en konsekvens af den større fokus på det enkelte menneske, der fulgte med ungdomsoprøret i 1968:

- I det bureaukratiske system var man ikke en skid, man var et nummer. Vi, der gik i skole før 1968, havde ikke tid til at markere os selv, vi havde nok at gøre

med at kæmpe mod systemet, siger Jens Berthelsen.

Grænser for friheden

- Men er det bare nogle nye kasser, de unge bliver puttet ned i nu, eller er valget virkelig friere?

- Du er jo fri til at farve dit hår sort og lade det falde ned over øjnene. Men hvis du stikker ud og måske er den eneste i din klasse, der ser ud på en bestemt måde, skal du hele tiden forklare dig, og det kan godt være hårdt. Så der er nogle begrænsninger på det frie valg, siger Signe Ravn.

Desuden er enhver frihed til at vælge heller ikke nødvendigvis et gode.

- Når man bliver frisat fra traditionerne, bliver man fri til at vælge - men man får også pligt til at gøre det, siger Signe Ravn.

Af Jakob Skaaning Hansen
weekend@fyens.dk

Bjørn Skjøtt Gaasvig, 14 år. Rockfyr

Type:

Jeg har været rockfyr i tre-fire år, siden min far spillede noget af sin musik for mig. Det var AC/DC og ZZ Top. Og så Kim Larsen. Jeg kan godt lide at være lidt anderledes end andre folk. Det betyder ret meget for mig at skille mig ud.

Udseende:

Et par sorte tætsiddende bukser. Og så en T-shirt med Guns'n'Roses. Så har jeg nogle armbånd på, fordi jeg er spejder. De kommer fra alle mulige forskellige ture rundt i landet. Det er sådan noget festival-lignende noget. Jeg har halv-langt hår. Det skal man have, når man er rockstjerne. Jeg spiller guitar en gang om ugen med nogle venner.

Fordomme:

Folk kommenterer mit hår. Der er mange, der tror, at jeg ryger, men det gør jeg ikke.

Peter Thomsen, 17 år. Gamer/nørd

Type:

Jeg har gamet i en fire-fem år. Det startede der i 7. klasse, hvor vi begyndte at holde LAN-parties (hvor man mødes og spiller computer, red.).

Udseende

På min trøje står der "Ford Mustang". Og det er, fordi det er min drømmebil. Min T-shirt er også en Ford-T-shirt. Jeg kan virkelig godt lide biler. Det er min hobby, og jeg læser rigtig meget om dem. Det der med at gå ud og købe en trøje, bare fordi der står Gant på, det siger mig ikke rigtig noget.

Fordomme:

Jeg tror, det er meget forskelligt, hvad folk tænker om ordet nørd. Men i vores klasse er det helt klart et positivt ord. Man interesserer sig for noget, studerer det og bliver klog på det.

Simon Poulsen, 15 år. Flipper/alternativ

Type:

Jeg kan ikke lide at putte folk i papkasser, men jeg er nok flipper/alternativ. Jeg har altid været glad for farver. Min stil er modsætningen til normalen. Jeg hader normer.

Udseende:

Det røde tørklæde viser, at jeg støtter zapatisterne i Mexico (mexicansk oprørsgruppe, red.). Jeg er medlem af Socialistisk Ungdomsfront og kender gruppen derfra. Jeg har en klassisk 70'er-retro-T-shirt på. Vi har brug for noget bæredygtighed. Det er synd for fisk og isbjørne, at de skal skifte køn. Og så et regnbuefarvet armbånd fra Berlin købt af to masaier - igen politisk - for at støtte queer-retteligheder. Et par blå Converse-sko. Det er selvfølgelig lidt normalt, men de er nu behagelige.

Fordomme:

Folk tænker, at sådan går man ikke klædt, men hvem er "man"?

Kender du typen?

Er din teenager emo eller popdreng?

Vi har bedt 15-årige Nicklas Skovgaard om at hjælpe os lidt på vej i junglen af teenage-typer. Nicklas skriver om mode på sin blog, my-clothing-blog. Medierne er vilde med den unge mand fra Thurø, og han er bl.a. blevet interviewet af New York Times.

Emo

Nicklas: - Jeg synes egentlig, at emo er et forkert ord at bruge. For det er noget med ens følelser, og man kan være emotionel uden at have sådan noget tøj på. Jeg vil nærmere kalde typen for sådan en ... en sort punker.

Emo er en forkortelse af *emotional hardcore*, som er en musikgenre med udspring i punk. Punkens vrede og vrængen er her erstattet af følsomhed og frustrationer. Emo-stilen er frygtet af forældre, fordi den ofte sammenkædes med at skære i sig selv og at romantisere selvmord. My Chemical Romance er et populært band inden for kulturen.

Hiphop/gangsta

Hiphopperen har man kunnet finde i de danske klasseværelser, siden musikken kom til lan-

Nicklas Skovgaard, 15-årig designer og mode-blogger fra Thurø.

Arkivfoto: John Fredy

det i begyndelsen af 1980'erne. Kulturens første kendetegn var graffiti og breakdance, men fokus er for mange hiphop-kunstnere skiftet til champagne og store biler. Og her kommer forskellen mellem gangsta og hiphopper ind.

Nicklas: - Gangsta'en udtrykker sig mere med et statement på en trøje eller sådan noget. Gangsta'en kan finde på at lave ulykker i

weekenden, hvor hiphopperen lytter til musik i byen.

Popdrengen

Popdrengen har arvet diskernes kærlighed for hitlisternes top-20-musik og dyre mærker på skjorten.

Nicklas: - En popdreng gør meget ud af at vise, hvilke mærker han har på, og hvor meget det har kostet. Der er mange, der ser sådan ud.

Rockfyren

Rockfyren kan godt lide rock. Det kan godt være, at rockfyren selv synes, at han er meget antiautoritær, men i virkeligheden er han stok-konservativ. Det er stadig den samme sprøde spade fra rockens guldalder, som far også hørte, der får ruderne til at ryste i drengeværrelset.

Nicklas: - Rockfyrene kigger lidt på, hvad rockstjerne har på. Noget med nogle nitter og huller i bukserne.

Nørd/gameren

Nicklas: - Nørd og gameren kan man godt kalde for den samme type, for de ligner meget

hinanden. Deres mor køber tit tøjet, eller også får de det i fødselsdagsgave.

I 2010 er nørden kravlet op fra kælderen og er blevet til gameren, en seriøs sportsudøver. På computeren, selvfølgelig.

Flipper/den alternative

Han kan godt ligne en, der er ankommet med en tidsmaskine fra Thylejren anno 1972. På trods af sine progressive holdninger er hans påklædning meget tilbageskuende. Den kommer direkte fra fars klædeskab - eller genbrugsbutikken.

Nicklas: - Jeg tror, de går meget klædt, som de vil. Men selvfølgelig, man skal nok ikke være mod Christiania. Måske de har en gammeldags pladespiller.

Af Anders Jepsen og Jakob Skaaning
weekend@fyens.dk

” Blå mandag er det første sted, hvor de unge prøver ting af, men det er meget planlagt af andre. Forbrug, for fanden. Du skal ud og bruge dine første 500-kronesedler.

Johannes Andersen, forsker i ungdomskulturer, Aalborg Universitet

Ungdommens historie

● Iført træsko, plateausåler eller den flade Converse skal vi på en spadseretur gennem ungdomskulturens udvikling siden 1950'erne

Når Benjamin skriver på Facebook, at han er stiv klokken 18, og Storm svarer, ”var stiv kl. 17 :-P”, fortæller de en historie om sig selv.

Og netop selviscenesættelsen er central for teenagere anno 2010. Det mener forsker i ungdomskulturer Johannes Andersen, Aalborg Universitet.

- Der skal være en kant i det, man vælger at gøre til sin fortælling. Det er ikke længere nok bare at få langt hår for at høre til, siger han.

Ungdommens fødsel

Vi skruer tiden tilbage til 1950'erne:

På gadehjørnet hænger Hans iført sine nye cowboybukser og ryger Camel-cigaretter. Otte timers arbejde er slut. Vagn cykler forbi med en grammofonplade i hånden, han er på vej i ungdomsklub

Der kommer overskud af tid og penge, og med penge i lommen kan 1950'ernes unge udtrykke sig. Ungdomslivet er dog stadig en forberedelse til arbejdsmarkedet.

Det ændrer sig i 1960'erne, forklarer Johannes Andersen, hvor velfærdsstaten gør, at teenageren lærer at stå på egne ben:

- Overgangen fra ung til arbejde bliver længere på grund af uddannelse. Det betyder et nyt fokus på de unge, som får tid til at udfolde deres kultur. De unge vil ikke længere lade samfundet bestemme, hvordan de skal være.

Ungdommens ungdom

Med ungdomsoprøret i 1960'erne laver de unge deres egen kultur.

Identitet er i 1960'erne, 1970'erne og 1980'erne noget, man kan tage på. Fyrer man fede på festivaler og har langt fedtet hår, så er man

flipper. Og danser man diskodans i plateau-sko, er man discer.

Kulturen i fattig-firserne er selvoptaget, og der er stor tro på egne valg. Men de unge ved ikke helt, hvilke valg der er de rigtige. Nogle unge dyrker en ny-konservatisme og begynder at gå med slips, mens de sortklædte punkere skrigger ”no future” og piercer sig.

- Der er ufatteligt mange valg, siger Johannes Andersen.

- De unge skal hele tiden skifte fra én position til en anden. Fra én musikstil til en tredje. Fra én tøjstil til en fjerde.

Ungdommen bliver voksen

I dag er man ung længere. Det er svært at se forskel på en 16-årigs og en 40-årigs tøj- og musiksmag.

Når alle er blevet unge, skal de unge ikke længere bruge teenageårene på at lægge afstand til generationen før.

- Blå mandag er det første sted, hvor de unge prøver ting af, men det er meget planlagt af andre. Forbrug, for fanden. Du skal ud og bruge dine første 500-kronesedler, siger Johannes Andersen.

Tilbage til fremtiden

Og her står vi så i 2010 med en generation af unge, som traditionen tro har fået tilknyttet et bogstav: generation Z.

Generation Z er ifølge Johannes Andersen en generation, der skal tage mange valg, sætte sig selv i scene og konstant fortælle historier om sig selv.

- Man skal hele tiden fortælle, hvor i livet man er. Der er en stor del af individuel kreativitet i dag, og der er masser af variation i den måde, de unge iscenesætter sig selv på, siger Johannes Andersen.

Af Anders Skovbjerg Jepsen
weekend@fyens.dk

◀ **Læs også:**
Du kan være, hvad du vil
Kender du typen
side 8-9

Mange mobiltelefoner kan gå på internet via computerens netværk (wi-fi). Men computeren kan også gå på internet via mobilnettet (3G). Når du bruger mobilen som springbræt, undgår du et USB-modem i pc'en.

Med mobilen på

● Med internet får du langt mere ud af din mobiltelefon

Stadig mere information flyder ud på internettet. Og når man først har vænnet sig til at have nettet med sig i lommen, er det umuligt at undvære.

Men selv om næsten alle mobiltelefoner tilbyder internet-adgang i en eller anden form, har syv ud af 10 danskere aldrig været på nettet med mobilen (TNS Gallup). Måske er det forbindelsen, der driller. Den kan gå to veje - enten gennem dit eget trådløse computernetværk eller over mobilnettet: trådløst netværk

Den første løsning, som også kaldes wi-fi, er gratis, så længe internet-forbindelsen har frit forbrug. Normalt er det trådløse netværk også hurtigere end mobilnettet. Men det kræver, at din mobiltelefon har trådløst netkort, hvilket udelukker de fleste basis-telefoner.

Og så skal du være inden for rækkevidde af et trådløst netværk. Det vil typisk sige derhjemme eller hos familie og venner. Du finder også trådløse netværk (hotspots) i mange cafeer, hoteller, lufthavne og tog. Normalt springer du på det trådløse netværk ved at vælge ”Indstillinger” og ”Forbindelser”. Menuerne

kan have andre navne på din telefon, men princippet er det samme. Hvis mobilen ikke selv finder det trådløse netværk, kan det være nødvendigt at søge efter tilgængelige net. I alle tilfælde skal du skrive den adgangskode, som blev valgt, dengang det trådløse netværk blev installeret.

Det er omstændeligt at stave sig gennem lange koder, men når mobilen først kender adgangskoden, kan den selv hoppe på netværket.

Mobilt bredbånd

Den anden løsning, som også kaldes mobilt bredbånd, koster mere. Enten betaler du for et særligt data-abonnement til mobilen, eller også betaler du for forbruget.

Det sidste kan hurtigt løbe op, hvis du bruger nettet til musik og video. Hastigheden vil også være lavere end på det trådløse net. I praksis er det mobile bredbånd kun interessant, hvis din telefon har 3G - eller som minimum EDGE. Ellers er det dræbende langsomt.

Fordelen ved det mobile bredbånd er,